

පෙරදිග සංගීතය

11 වන ශ්‍රේණිය

පෙරදිග සංගීතය

13 වන ශ්‍රේණිය

3.0 සංගීත රසාස්වාදයේ
යෙදෙමින් ජීවිතයේ
වින්දනීය අවස්ථා හා
බැඳි මානසික තත්ත්වයන්
ලගා කරගැනීමට
හුරුවෙයි.

3.2 බටහිර සම්භාවය
සංගීතයේ සංඛ්‍යානික
ස්වභාවය විමසමින්
රසාස්වාදයේ යෙදෙයි.

- බිතෝවන් සහ මොසාර්ට් යන
සංගීතඥයින් පිළිබඳ තොරතුරු
- එම සංගීතඥයින් අතින්
නිර්මිත සංඛ්‍යානික දෙකක්.

Symphony

සංගීත

සංගීත සංධිවනියක ඇති ප්‍රවීණත්ම ලක්ෂණ

සංධිවනියක් යනු

**“Music
Written for
the Orchestra”**

**“වාදක
මණ්ඩලයක් සඳහා
ලියන ලද සංගීත
සංරචනයකි”**

සංවර්ධන ආරම්භය පිළිබඳ අදහස

පරිමානු ජාතික

කාල් ෆ්‍රිඩ්‍රික් ඉමානුවෙල් බාක් විසින්
ප්‍රචලිත කල සෞභාග්‍ය වාද්‍ය ආකෘතිය සංවර්ධනය කරමින්

අවුස්ත්‍රියානු ජාතික

ප්‍රාන්ස් ජෝසප් හයිඩන් සංගීතඥයා
සිම්පනි ආකෘතිය නිර්මාණය කල බව සඳහන් වේ

සම්භාව්‍ය සංවිච්ඡි නිර්මාණ කරුණේ

★ ප්‍රාන්ස් පෝසප් හයිඩන් (1732 - 1809)

සිම්පනි ආකෘතියේ නිර්මාතෘවරයා
ලෙස, සිම්පනි සියයකට අධික
සංඛ්‍යාවක් නිර්මාණය කර ඇත.

ලන්ඩන් සිම්පනි ටොළස සහ

පැරිස් සිම්පනි හය

ඒ අතරින් ප්‍රසිද්ධව ඇත.

සමහර සංවිධිත නිර්මාණ කරුවෝ

★ වොල්ෆ් ගැන්ක් ආමඩේසස් මෝසාට් (1756 - 1791)

විවිධ සිමිතනි රාශියක් රචනා කළ අතර
ප්‍රසිද්ධ

හැප්නර්

ප්‍රාග්

පි මයිනර්

අති සම්භාව්‍ය නිර්මාණ ලෙස ගැනේ

මොසාර්ට් සංගීතඥයා

මොහුගේ සම්පූර්ණ නම චුල්ස්ගෙන් අමදියස් මොසාර්ට් ය. සංධිවනි (symphony) පුරෝගාමී නිර්මාපකයින් වශයෙන් හඳුන්වා දිය හැකි ය. අවුරුදු හයේ සිටම වාදනශාලා මනා හැකියාවක් තිබී ඇත. බීතෝවන්ගේ ගුරුවරයා වූයේ මොසාර්ට් ය. ඔස්ට්‍රියාවේ සැල්ස්බර්ග් නගරයේ ඉපිදී ඇත. මොසාර්ට්ගේ විශිෂ්ට සිම්පනි තුන

number 39 - E^b මේජර්

number 40 - G මේජර්

number 41 ජුසිටර්

ඉතිහාසයේ වැදගත් පිය සටහන් වේ. 1756 සිට 1791 දක්වා මෙම සංගීතඥයා ජීවත් වී ඇත.

සමකාලීන සංගීත නිර්මාණ කරුවෝ

★ ලුඩ් විග් වෑන් බීතෝවන් (1720 - 1827)

අපරදිග ශ්‍රේෂ්ඨතම සංගීත
නිර්මාණ කරුවා ලෙස පිළිගැනේ

කොරල් සිම්ෆනිය

පැස්ටරෝල් සිම්ෆනිය

පස්වන සිම්ෆනිය (දෛවය)

ශ්‍රේෂ්ඨතම නිර්මාණ ලෙස පිළිගැනේ

බිතෝවන් සංගීතඥයා

මොහුගේ සම්පූර්ණ නම ලුඩ්විග් වෑන් බිතෝවන් ය. විශානා නුවර වාසය කර ඇත. හෙයිඩ්න් හා මොසාර්ට් මොහුගේ ගුරුවරුන් වූහ. බිතෝවන්ගේ සංගීතයේ විශේෂ ලක්ෂණය වූයේ මෙයට පෙර නොවූ විරූ සංගීත භාණ්ඩ වර්ග මෙන්ම, සංගීත භාණ්ඩ විශාල සංඛ්‍යාවක්ද ඔහුගේ සංගීතී සඳහා යොදා ගැනීමයි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඉතා ප්‍රාණවත් මෙන්ම ගැඹුරු වාද්‍ය සංගීතයක් සිම්පනි ක්‍රමය තුළින් බිහි වී ඇත. බිතෝවන්ගේ සිම්පනි 9 අතුරෙන් එරොයිකා

E^bමේජර් number (3)

පැස්ටෝරල් number (6)

කෝරල් number (9)

සංගීතී සංගීතයේ විශිෂ්ට දායාද ලෙස පිළිගැනේ. අවසාන කාල පරිච්ඡේදයේදී බිතෝවන් බිහිරෙක් විය. කෝරල් සිම්පනිය නම් ඔහුගේ 9 වන කෘතිය බිහිරකු වශයෙන් සිටිය දී නිර්මාණය කරන ලද්දකි. මෙම සිම්පනිය කටහඬ පමණක් යොදාගෙන නිර්මාණය කර ඇත. සිම්පනි ක්‍රමය හැඟිම් ප්‍රකාශ කිරීමේ ජීවත්මයක් ලෙසින් දියුණු කළේ බිතෝවන්ය. මේ හෙයින් බිතෝවන් රොමෑන්ට්ක් වාදියෙකු වන අතරම සම්භාව්‍ය සංගීතඥයකුද වන්නේය. යුරෝපා සංගීත ඉතිහාසයේ අවසාන සම්භාව්‍ය සංගීතඥයා වන්නේද බිතෝවන්ය. 1770 සිට 1827 දක්වා මෙම සංගීතඥයා ජීවත් වී ඇත.

සංවිධාන ස්වරූපය හා විශේෂ ලක්ෂණ

01

තේමාවක් තිබීම

02

අවස්ථා 03 කින් හෝ 04 කින් යුක්තවීම

(i) ආරම්භය හා තේමා ප්‍රකාශණ අවස්ථාව

(ii) තේමා අර්ථ සියුම් හා ගැඹුරු ලෙස ගිතවත්ව

ඉදිරිපත් කිරීම

(iii) විවිධ රස මතුකර තේමා ,අර්ථ, නිවා කෙරෙන අවස්ථාව

(iv) තේමාවට අනුගත විවිධ ලයෙන් යුතු, ඒකල ,යුගල

ත්‍රිත්ව හා චතුෂ්ක වාදන සංකලන වලින් යුක්ත උච්චතම

අවස්ථාව හා නිමාව

සංධිවේදනීය ක්ෂේත්‍රය හා විශේෂ ලක්ෂණ

03

විශේෂ වූ නාද රූපණයක් සංධිවේදනීය පුරාම තිබීම

04

විවිධ ස්වර පරාසයන්ට අයත් සංගීත භාණ්ඩරාශියක් භාවිතා වීම

05

ස්වර සංවාදාත්මක ලක්ෂණය (Harmony),
මූෂ්‍ර සංවාද (Microtone), ප්‍රති සංවාදන
(Counter Point) ලක්ෂණ දක්නට ලැබීම

සංවිධානයක ස්වරූපය හා විශේෂ ලක්ෂණ

06

අදහස් ප්‍රකාශනය කිරීම සඳහා සංකේත භාවිතය

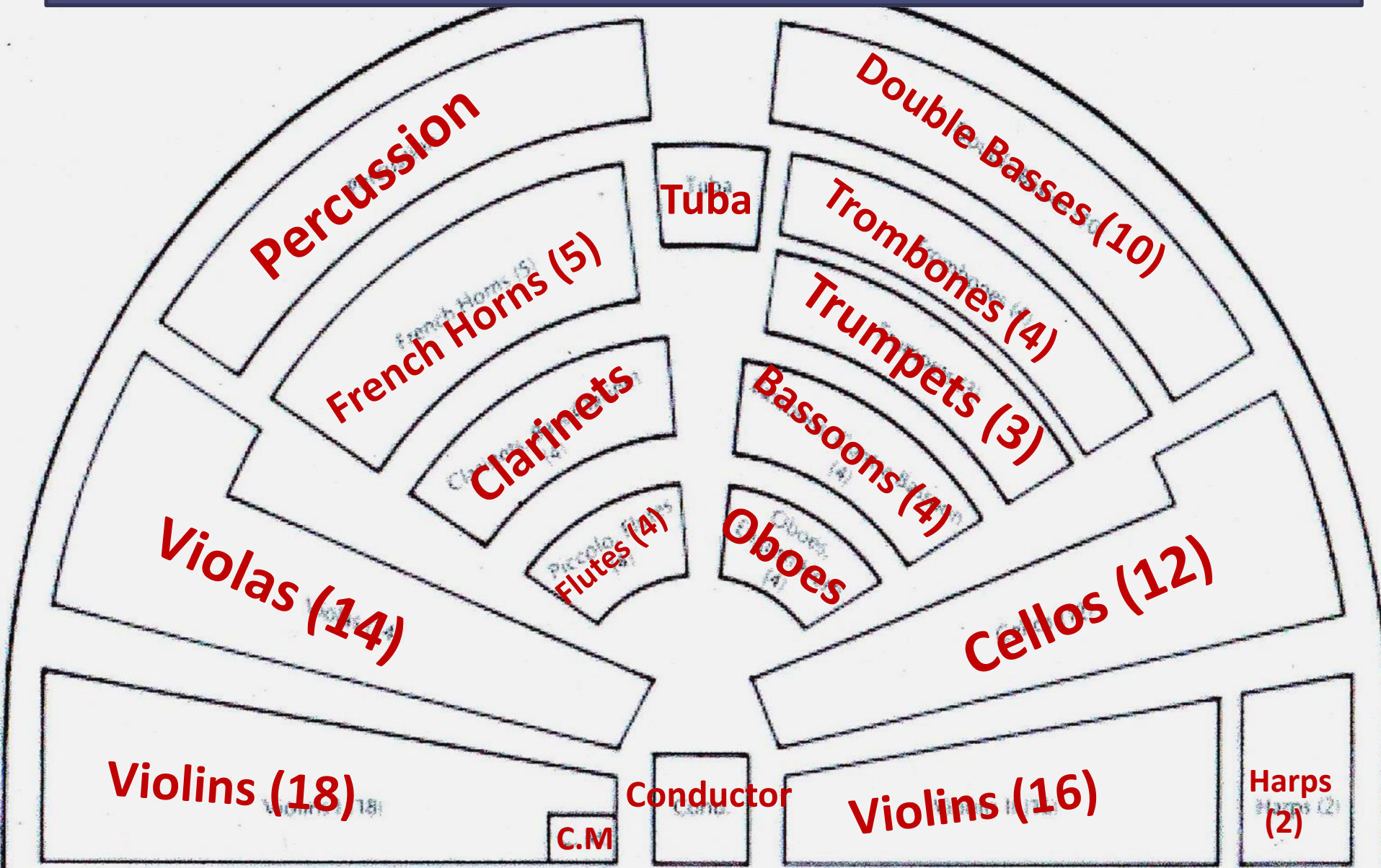
07

භාවිතමක හැඳීමේ ප්‍රකාශනය විශේෂත්වයෙන් සැලකීම

08

මෙහෙය වන්නා කිරීම
(Orchestra Conductor)

බටහිර සිමිතනි වාද්‍ය ව්‍යුහයක සැලැස්ම (The Symphony Orchestra)

සංඛ්‍යාංක අයත් ඛණ්ඩ සංගීත භාණ්ඩ මූලිකව වර්ග හතරකි

01

Wood Wind

දැවයෙන් තැනු
සුසිර සංගීත
භාණ්ඩ මෙම
වර්ගයට අයත්ය

02

Brass Wind

ලෝහ සුසිර සංගීත
භාණ්ඩ මෙම
වර්ගයට අයත්ය

03

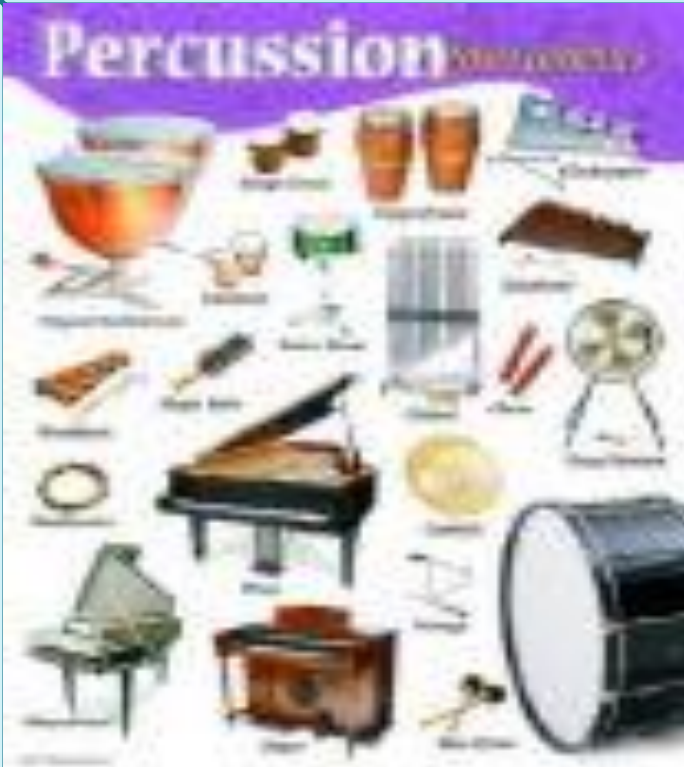
String

තත් සහිත සංගීත
භාණ්ඩ මෙම
වර්ගයට අයත්ය

04

Percussion

සෙලවීමෙන් හෝ තට්ටු
කිරීමෙන් හඬ නිපදවා
ගන්නා සංගීත
භාණ්ඩ මෙම වර්ගයට
අයත්ය

සංගීත සංවිවේනික භාවිතා වන භාණ්ඩ ප්‍රමාණයන් (අවස්ථාව අනුව ප්‍රමාණයන් වෙනස්විය හැක)

violin -36

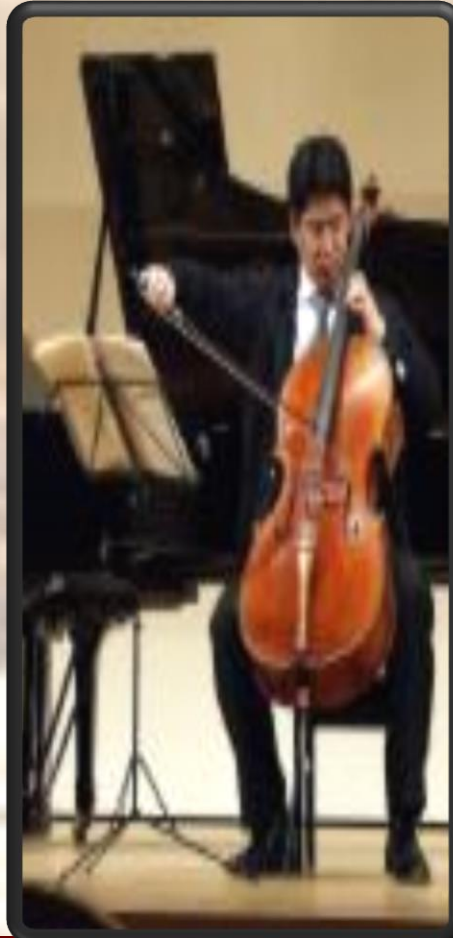
Encarta Encyclopedia, "Concerto No. 6 in C RV 180 "Il Piacere" " by Vivaldi, from Violin Concertos Op. 8 (Cat.# Naxos 8.550189) (p)1989 Pacific Music Co., Ltd. All rights reserved./Dorling Kindersley

Viola -10

Encarta Encyclopedia, Dorling Kindersley

Cello -10

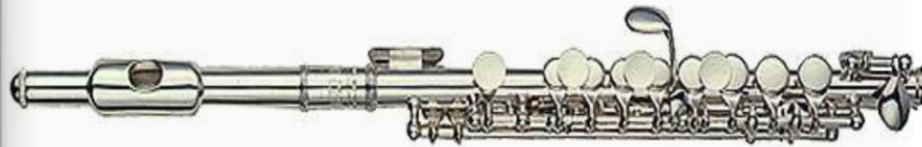

Double Bass -06

සංගීත සංධිවනියක භාවිතා වන භාණ්ඩ ප්‍රමාණයන් (අවස්ථාව අනුව ඉරාණයන් වෙනස්විය හැක)

Piccolo (1)

Encarta Encyclopedia, Dorling Kindersley

Oboe (4)

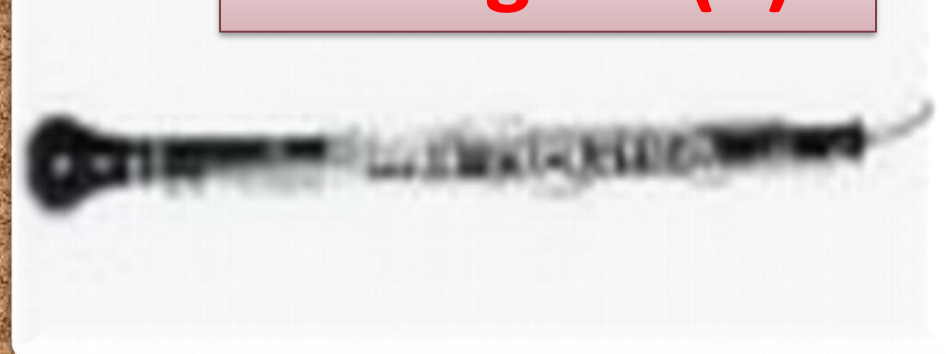
Encarta Encyclo

Flut (2)

Encarta Encyclopedia, Dorling Kindersley/(p) 1992 Microsoft Corporation. All Rights Reserved.

CorAnglais (1)

සංගීත සංධිවහිසක භාවිතා වන භාණ්ඩ ප්‍රමාණයන් (අවස්ථාව අනුව ප්‍රමාණයන් වෙනස්විය හැක)

Clarinet (1)

Bassoon (3)

Double Bassoon(1) French Horn(4)

සංගීත සංධිවනියක භාවිතා වන භාණ්ඩ ප්‍රමාණයන් (අවස්ථාව අනුව ඉරාණයන් වෙනස්විය හැක)

Saxophone
(2)

Tuba (1)

TromBone
(4)

Trumpet
(4)

සංගීත සංධිවනියක භාවිතා වන භාණ්ඩ ප්‍රමාණයන් (අවස්ථාව අනුව ප්‍රමාණයන් වෙනස්විය හැක)

Bass Drum(1)

Timpani Drum(4)

Xylo Phone(1)

Side Drum(1)

Kettle Drum(4)

Glockenspiel(1)

සංගීත සංධිවනියක භාවිතා වන භාණ්ඩ ප්‍රමාණයන් (අවස්ථාව අනුව ඉරාණයන් වෙනස්විය හැක)

Tambourine(1)

Castanets(1)

Triangle(1)

Piano(1)

Cymbals(1)

Harp(1)

බටහිර ස්වර

ප්‍රඥප්තිය

සහ භාවිතා කරන

විධාන

සංකේතය	නාමය	අදහස
$\wedge$	Crescendo	හඬ ක්‍රමයෙන් වැඩිවීම
$\vee$	Decrescendo	හඬ ක්‍රමයෙන් අඩුවීම
ff	ෆෝර්ටිසිමෝ	අධික ශබ්දයෙන්
Largo	ලාගෝ	ඉතා සෙමින්
pp	පියානෝසිමෝ	ඉතා මෘදුහඬින්
sf	ස්ෆෝර්සන්ඩො	හඬ ප්‍රබලව
Gio Co So	ජියොකොසෝ	සතුටින්

සංඛ්‍යාත ආකෘතිය අනුගමනය කරමින් කළ දේශීය නිර්මාණ සහ එහි නිර්මාණ කරුවන්

බඳිලි . ඩී . ඔකුලොලු ඔහනා

01

ගෞරවී දා මගුල

02

මහාභිනිෂ්කුමාරය

03

මාර පරාජය

04

හිර ගෙයින් මරුමුවට

සංඛිට්ඨි ආකෘතිය අනුගමනය කරමින්
කළ දේශීය නිර්මාණ සහ එහි
නිර්මාණ කරුවන්

ජ්‍යෙෂ්ඨ කේෂක මහතා

01

සිංහල අවුරුද්ද

02

වැස්ස

03

මගේ කාලයේ මවුනි

සංඛ්‍යාත ආකෘතිය අනුගමනය කරමින්
කළ දේශීය නිර්මාණ සහ එහි
නිර්මාණ කරුවන්

සෙල්වන ශ්‍රේෂ්ඨතා මහතා

01

උතුසා වන්නම ආශ්‍රිත සමූහ වාදන

අරගයීම

- (01) සංධවනි යනු හඳුන්වන්න
- (02) සංධවනි නිර්මාපකයින් හා ඔවුන්ගේ නිර්මාණ පිළිබඳ පැහැදිලි කරන්න
- (03) සංධවනියක ස්වභාවය හා සුවිශේෂ ලක්ෂණ පැහැදිලි කරන්න
- (04) සංධවනියක ඇතුලත් වන සංගීත භාණ්ඩ වර්ග හා ප්‍රමාණයන් ඇතුලත් වගුවක් පිළියෙල කරන්න
- (05) දේශීය සංධවනි නිර්මාණ කරුවන් නම්කර ඔවුන්ගේ නිර්මාණ හඳුන්වා දෙන්න